

Plan van aanpak
Biodiversiteit Rottemeren 2020

1. Inleiding

Met het project Biodiversiteit Rottemeren (2016-2019) geeft het Recreatieschap Rottemeren in samenwerking met Natuur- en Vogelwacht Rotta een impuls aan de biodiversiteit en natuurbeleving in het recreatiegebied Rottemeren. Met het voorliggende plan van aanpak willen we hieraan een vervolg geven door ontwikkeling van geschikt leefgebied voor enkele iconsoorten. Ingezoomd is op maatregelen die zijn te kwalificeren als laaghangend fruit en 'geen-spijtmateregelen' gelet op de mogelijke toekomstige ontwikkelingen in het Recreatief Landschapspark Rottemeren.

Het project is een samenwerking tussen het Recreatieschap Rottemeren en Natuur- en Vogelwacht Rotta.

Dit voorstel is in overleg met Rotta opgesteld en zal gezamenlijk worden uitgewerkt tot een uitvoeringsplan. Waar mogelijk worden vrijwilligers betrokken bij aanleg, beheer en onderhoud.

2. Doelen en maatregelen

Dit project is gericht op verbetering van natuurwaarden in 2 deelgebieden in recreatiegebied Rottemeren.

2.1 Bleiswijkse Fles

De Bleiswijkse Fles is een open gebied dat vanwege de windrechten van de nabijgelegen molenviergang ook open zal blijven. De graslanden zijn hier overwegend raaigrasweiden op droge kleigrond. Recent is overgegaan van begrazing naar maaibeheer omdat het vee en recreatief verkeer hier niet goed samen gingen.

In het zuidelijke deel komen tijdelijke depots voor bagger uit de meer zuidelijk gelegen Bleiswijkse Zoom. De beoogde maatregelen komen te noorden daarvan.

Het terrein is in eigendom bij het Recreatieschap Rottemeren.

Doelsoorten en doelen

Ingrepen in de Bleiswijkse Fles komen ten goede aan de volgende icon- en begeleidende soorten

<i>Iconsoorten:</i>	<i>Begeleidende soorten:</i>	
Argusvlinder	Icarusblauwtje	torenvalk
Weidehommel	kneu	bunzing
	putter	wezel
	bosrietzanger	hermelijn
	koekoek	

Alle genoemde soorten zijn gesignaleerd in of nabij de Bleiswijkse Fles

Inzet is tenminste 5 ha ecologisch ingericht en beheerde graslanden en ruigtes te realiseren en duurzaam in stand te houden ten gunste van de icon- en begeleidende soorten

Maatregelen

Voor het bereiken van bovenstaande doelstelling gaan wij uit van een gevarieerd maatregelenpakket. Dat betreft zowel de inrichting als het beheer.

Inrichting

- Maaiveldverlaging zodat ook vochtige graslanden en vochtige ruigte ontstaan, vooral aansluitend op oppervlaktewater.
- Inzaaien met ratelaar
- Plaatselijk bezanden (zo mogelijk in combinatie met grond-/ leidingwerken)
- Stikstof immobilisatie
- Aanleg struweel (vooral aan de randen, beperkte aanplant van gebiedseigen soorten)

Beheer

Inzet is meer *ecologisch beheer* in genoemd areaal. Dat impliceert:

- graslanden 2x/jaar maaien en afvoeren (in beginsel juni en september), timing afgestemd op flora en fauna met variatie in ruimte en tijd (mozaïek- en sinusbeheer)
- ruigte (te ontwikkelen aansluitend op gras en struweel zodat waar mogelijk en passend een mantel-zoomvegetatie ontstaat): 1x/ 2jaar maaien

Rietanden voor Blauwborst, zoals Marit voorstelde, kan ook extra watercompensatie zijn (verzoek van onze beheerder)?

2.2 Zevenhuizerplas

De Zevenhuizerplas is een grote zandwinplas met kleigronden rondom. De ecologische waterkwaliteit is bijzonder goed met een hoog doorzicht en o.a. plaatselijk kraanwervelden. Aan de noordzijde bevindt zich waterrietland dat rijk is aan broedvogels (o.a. woudaapje, roerdomp, blauwborst en baardmannetje). Eén van de noordelijke eilanden herbergt een grote oeverzwaluwkolonie. Aan de westzijde van de plas liggen ook enkele eilanden. Deze herbergen een blauwe reigerkolonie met daartussen sinds enkele jaren ook broedende lepelaars. Verstoring door recreatief gebruik komt hier voor.

Geleidelijke overgangen tussen water en land in de vorm van zachte oevers zijn spaarzaam in de hele plas aanwezig. Ook is oevervegetatie (helofyten zoals riet) spaarzaam aanwezig. Kansen voor de ontwikkeling van oevervegetatie en daarmee de verbetering van natuurwaarden zien we met name aan de zuidzijde van de plas. Ook luwe, rustige plekken elders kunnen hiervoor in aanmerking komen.

Het werkterrein is in eigendom bij het Recreatieschap Rottemeren.

Doelsoorten

Ingrepen in en om de Zevenhuizerplas richten zich op het duurzaam bevorderen van het voorkomen van de volgende soorten:

<i>Icoonsoorten:</i>	<i>Begeleidende soorten:</i>	
Blauwborst Roerdomp	Groene kikkers bosrietzanger cettis zanger fuut grote karekiet kleine karekiet blauwe reiger lepelaar rietgors	rietzanger snor grote keizerlibel grote roodoogjuffer dwergmuis wezel bunzing hermelijn

Alle genoemde soorten zijn gesignaleerd in of nabij de Zevenhuizerplas

Inzet is uitbreiding van natuurvriendelijke oever over een lengte van tenminste 300 meter met een gemiddelde breedte van tenminste 5 meter waar oevervegetatie kan groeien.

Maatregelen

We richten ons op het duurzaam bevorderen van het voorkomen van genoemde soorten door duurzame verbetering van hun leefgebieden. Daartoe gaan wij uit van diverse maatregelen:

- grondwerk:, waar mogelijk en passend natte oevers landinwaarts uitbreiden. (het ophogen van de waterbodem is niet aan de orde vanwege de hoge waterkwaliteit en de aanwezigheid van de kranswieren.)
- inzaaien en aanplanten van riet e.a. oeverplanten
- oevervegetatieontwikkeling bevorderen door maatregelen tegen aantasting door waterrecreatie (bijv. drijfbalken) en vraat door watervogels (gaas)

Voor de uitvoering van de maatregelen maken we beheerafspraken over duurzame instandhouding van het gerealiseerde.

2.3 Nadere uitwerking

In het kader van het onderhavige project zal nog nader onderzoek worden gedaan naar de lokale omstandigheden voor de formulering van een optimaal inrichtings- en beheermaatregelenpakket gezien het hoofddoel –duurzaam het voorkomen bevorderen van genoemde doelsoorten- en gelet ook op de beschikbare middelen.

3. Projectactiviteiten

Onderscheiden zijn de volgende activiteiten in verband met de projectuitvoering:

1. Voorbereiding

- Inhoudelijke voorbereidingen:
plan van aanpak uitwerken tot werkplan
- Onderzoek en advies inzake inrichtings- en beheermaatregelen Bleiswijkse Fles en Zevenhuizerplas
- Voorbereiding van de werk uitvoering

2. Uitvoering

- Projectoverleg
- Uitvoering inrichtingsmaatregelen

– Externe communicatie

De externe communicatie is er om bij een breder publiek de bekendheid met en waardering voor de natuur en de natuurmaatregelen in het Rottemeregebied te bevorderen.

Voorzien is in de volgende communicatie-uitingen:

- publiciteit na oplevering: persbericht en openingsmoment na oplevering
- plaatsing van 2 natuurinformatieborden,

3. Monitoring en beheer

Monitoring

Een nulmeting van het voorkomen van de icoon- en begeleidende soorten maakt deel uit van het project. Hiervoor zal zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van beschikbare gegevens (met name van broedvogels) en zal veldwerk worden verricht ter completering van het beeld.

Een beknopt monitoringsplan van de doelsoorten zal nog worden uitgewerkt voor het inzicht krijgen van de effecten van inrichtings- en beheermaatregelen. We stellen het monitoringsplan op in samenwerking met Rotta.

Beheer

Voor een geslaagde projectuitvoering is duurzaam ecologisch beheer essentieel ten gunste van de doelsoorten. Daarvoor zal in overleg met de beheerder in het kader van het project een beknopt beheerplan worden opgesteld en informatie over de gerealiseerde inrichtingsmaatregelen worden aangeleverd voor invoering in het digitale beheerinformatiesysteem.

4. Draagvlak

In het gebied van het Recreatieschap Rottemeren is in het algemeen een breed maatschappelijk draagvlak voor het behoud en bevorderen van de biodiversiteit. In overleg met de regionaal actieve natuurbeschermingsorganisatie Natuur- en Vogelwacht Rotta zijn maatregelen in de Bleiswijkse Fles en Zevenhuizerplas naar voren gekomen als kansrijk om de biodiversiteit te bevorderen. Rotta zal worden betrokken bij de planvorming, uitvoering en beheer. Naast het verhogen van de biodiversiteit zullen de maatregelen ook bijdragen aan de natuurbeleving van de recreanten in het gebied. De maatregelen passen in het Koers en Kader document dat onlangs voor de Rottemeren is vastgesteld. Momenteel wordt gewerkt aan het Ontwikkelplan voor de Rottemeren. De maatregelen worden in gepast in dit plan.

5. Planning

Binnen een maand na de subsidieverlening start de uitwerking en uitvoering.

Het project is meerjarig. De voorbereiding en het onderzoek (activiteit 1) is gepland in 2020, en de uitvoering tot en met 2023 is.

6. Begroting en financiering

Projectactiviteit		Kosten
1.	Vorbereiding	€ 20.000
2.	Uitvoering	
	- Maatregelen in Bleiswijkse Fles	€ 40.000
	- Maatregelen in Zevenhuizerplas	€ 40.000
3.	Monitoring en beheer	€ 15.000
	Totaal (excl. BTW)	€ 115.000

Financiering

Het recreatieschap Rottemeren zal gevraagd worden om € 20.000 bij te dragen aan het budget.

Natuur- en Vogelwacht Rotta zal vrijwilligers uren inbrengen.

De Provincie Zuid-Holland wordt gevraagd om een subsidie van € 95.000.

In de projectuitvoering gaan we uit van bovenstaande taakstellende budgetten voor de uitvoering van de diverse projectactiviteiten zoals beschreven in §3. De uitvoeringsmaatregelen (activiteit 2) zijn nog nader toegelicht in §2.